

N°. 33.

Birmdeenä 18. (30.) August

1869.

S i n n a.

Been. Latweeſchu dranqu beedribas lohjekki teel ſubgti, lai 10tā Septemperi no rihta pulſten deſmitōs Selgawā, Steffenhagen lunga nammā (muſeumā) ſanahl ſchogadd' attal par Latweeſchu wallođu un rakſteem ſarunnatees. **N. Bielenſtein**, Latw. draug. beedribas presidente.

M a h d i t a j s.

Ve. ſchjemmes ſinnas. No Riġas: gubern. Luſander pahreifojis, — ſinode Walkā eeſahka. No Pehterburgas: Perſijas ſchahke. No Helſinforſes: karru-luggu nelaine uš juhras.

Abrjemmes ſinnas. No Araawas: ſchidu meitene kloſteri. No ſchtreikijas: wezza walſe-ſihme atmeſta. No Briſſeles: laudiš duſmigi uš kloſtereem. No Kopenhagenes: ſchleſwigeeſchu kaſju dahwana. No Italijas: iſmeſchana, ka tehninſch waldiſchannu atſahke. No Franzijas: ſcha gadda Napoleona deena, — Franzuſchi bailigi no karru-beeneſta. No Rihta-Indijas: Indeeſchi atmeit paganinſch eerađdamuſ. No Meſikas: Dumvineeli ſatwert.

Žittas jaunas nuuas. No Hiſſiilas: Sibirijas mehris. No Pohlu jemmes: melnais kaſchis. No Warſchawas: tur leelš ugungš-grehts.

Jaunatahs ſinnas.

Freileene — ſemneeze. Uwarreſchana taħš pilš Soontagana Pehranawas aprinkē 1216 gaddā. Iſchaulte un Pehteris. Grahmattu ſinnas. Andeles ſinnas.

Peeliffumā. Baſnijas ſagliš jeb leelš nemeers newarr to cewainotu ſiroi dreedinaht. Prezreſchannas lohse. Aſtrakanas Tartari. Atmatfa. Staħſinſch.

Geſchſemmes ſinnas.

No Riġas. Wiđsemmes gubernators v. Luſander irr no abreſemnem pahreifojis mahjā un ſawu waldiſchannas ammatu attal ušnehmiš.

— 14tā August deenā Wiđsemmes ewang. luteriſtas baſniz-teeſas aprinka mahžitaji ſawu ſcha gadda ſinodi Walkā eeſahluſchi.

No Pehterburgas. Telegraſs te atneffis taħđu ſinnu no Perſijas galwas pilšſeħtas Teheranes, ka no Konſtantinopeles tur efoht aiſnahluſchi taħdi Muāmedaneeſchi, kaſ ſauzahš Vabi un tee gribejuſchi Perſijas ſchahku noſaut. Bet waldiſchana

to dabbujuſe ſinnahht un bleħdneeki wiſſi efoht ſanemti zeet. Pee ſchahš fleppenas beedribas efoht beedrojuſchees daudiš augli kungi, kurreem wiſſeem taggad ees ſlikti, kađ iſmellejoht toħš atradiħš par wainigeem.

No Helſinforſes, Pinnu jemmē, rakſta tā: Te uš juhras leelas breeſmas notiffuſchas. Seſchi Kreewu karru-luggi 2tras August deenas wakkarā iſbrauza no Helſinforſes uš juħru, attal ſawu prohweſ riħloſchanoħš turreht. Swehtdeen 3ſchā August wakkarā pulſt. 8 pee riħloſchanoħš luggu-wadons dewa ſihmi, lai luggi žittadi greſchotees uš labbo puſſi. To iſdarroht luggis „Dleg“, kam 57 leelgabbali wirſū, ar to bruanođu batterijas luggi „Kreml“, kam 20 leelgabbali wirſū, ſaſtreħjuſchees toħpā. „Kremla“ raggi appaſch uħdens eedubrahš „Dlega“ luggi tā, ka ſtarp maſchinu un ohgtu kambara tiħka leelš zaurums un luggis tuħlin ſahka grimt. Uzumirkli wiſſi žitti luggi ſuħtija ſawas laiwas, toħš laudiš glaħbt, jo luggis grimma til ahtri, ka pa 15 minuteħm jau bij nogrimmiš 35 offis dſikkumā. Par laimi laikš bij ſkaidriš un juħra meeriga tā, ka laiwas driħš warreja tiħt tai nelaimes weetai klaħt un gan driħš wiſſuſ žilwekuſ iſglaħbt, tā, ka til 16 matroħſchi ween noſliħka, bet 31 offižeeri un 497 matroħſchi tiħka iſglaħbti. 4tā August wiſſi luggi pahrahza Kronſtatte un tuħlin tiħka iſſuħtiħš žits dampfluggis, kaſ lai tai ſliħſchannas

meetâ kahdu sibmi leef, ka zitti luggi tur ne-usffreetu. Ruggim pascham iit ilgi tur japaleef un pa nakti laktarai jadedfina, kamehr wisseem juhvas brauzejeem tiks sinnamâ, kur teem jafargahs.

Ahrsemes sinnas.

No Krafawas, Chstreikijâ. Wehl ta pirma treefschana pahr klosteru negantibu naw ihsti beigusehs, tē jau stabsta attal pahr weenu zittu. Scho-reij turpat Krafawâ tas notizzis Wisitereeschu nonnu klosteri. Kahda schihdu meitene peepeschi nosudduse, ka nesjunajusehi, kur palikkuse kur ne. Us reij tehws, Perlberg wahrdâ, dabbujis gramatu, zaur ko meita tam isteikuse, kur ta effoht aishwesta, — lai steidsotees winnu pestiht abrà. Tehws nu salaffijis labbu pulzianu wehl zittu Santetu, Goffetu un Wauschetu, un gahjis us klostera. Klostera preefschneeze, labbi gan sinnadama, kahds prahts taggad laudihm effoht us klosterem ta notiffuma deht, kas iszehlees Karmeliteeschu klosteri, noko dauds pretti nestribejahs, bet to aishwedda pee winna meitas. Ta nu affarahm pluhstohht luhdsâ, lai tehws winnu no schâ zeetuma ispestijohht. Bet kad klostera preefschneeze negribbeja to wehleht, tad winsch pasauza famus zit us beedrus un azzumirfli gamillodami tee meiteni isnessa abrà un aishwedda probjam us mahjahm. — Wehlaftas sinnas isstahsta tâ, ka kahdi diwdesmit jauni zilweki, — laifam taf schihdi un nekahdi zitti — starp kur-reem weens, kas winnu gribbejis prezzeht, effoht kahdâ nakti to meiteni, Feigel Perlberg, no wezzaku mahjas isnehmuschi un us klosteri aishweddufchi. Bet drihj pehz tam wezzaki dabbujuschi sinnaht, tur ta effoht un patte klostera preefschneeze ne-effoht nemas pretti stahwejuse, bet tublin to atdewuse, teifdama, ka winna tē no nepatihkama bruhdgana ween effoht patwebrumu meklejuse. Meitenes laupitaji taggad effoht teefahm uodohti.

No Chstreikijas. Paschâ pirmâ Augustâ effoht Chstreiku dubbultais ebrglis jeb walsts-sihme no juhvas brauzeju slaggahm nosuddis. Tai deenâ, kâ awises falka, „swehtahs“ Rohmeeschu walsts-sihme us muhschigeem laifem pee mallas listâ un ta jauna Chstreikijas walsts-sihme ar Ungarijas wappeni sa-weenota; slaggas pehrwes taggad buhschoht farkana, balta un jalka. Zaur to, ka Chstreikija jawu libdisschinigu walsts-sihmi atmettuse, ta effoht faraustrijuse to pehdigo faiti, kas to wehl peeturreja pee Wahzsemmes. Ka Wahzsemmei tadeht kahda flahde buhtu, to netizzam wis.

No Brisseles, Belgeeschu walstē. Kamehr pa pasauli isgahjuse ta sinna pahr to negantibu, kas notikkuse Krafawas klosteros, tamehr tē laudis kâ spahrnōs us to, klosteru dsihwi apmehdiht un pahr klosterem spreest. Wissas awises us to stahwoht, ka klosterus wajjagohht padohht laizigas waldischanas usraudfischana arri — zittadi taggad wairs newarroht meerâ palitt. So ais klosteru muhrem,

kur nekahda laiziga zilwela azz nedabbujohht eeflatti-tees eefschâ un kur neweens gaismas starrinsch no schâ gaddu simtena gaismas ne-effoht eespeedees, — tur noteechoht dauds grehka darbi un flepkawibas un wissas kahdas leetas, kas pretti wissas zilwezibas teefahm un liffumeem. Tahdi klosteri effoht wezzu tumfchu laifu paleeki, kâ Spanijâ bijuschi preefsch dumpja laifâ un kâ wehl Rohmâ effoht, kas tâ no-flohdfti, ka tur no wissas zilwezibas teefahm un peenahfumeem ne wissu-masaka wehsmina neteechoht eefschâ. Waldischanai tadeht peenahfotees, famus liffumus un labbas cetaisfichanas paschâi aishstahweht un us to luhfoht, ka teem ne kur neteeft pretti darrihts, un noko nepataut, kas buhtu pretti zilwezibat. Neweenam ne-effoht brihw, famas zilwezibas reftes sem kahjahm miht un padohtees tahdahm cetaisfichanam, kas zilwezibas un waldischanas liffumeem irr pretti u. t. pr. — Ka schahdai zilwezigai balfei dauds prettineefu — to gan warr dohmaht.

No Kopenhagens rakfta, ka us Dahnu krohna-printfcha kahjahm atnahfuschi no Seemeta-Schleswigas arri daschi suhtiti lungi, jaunam pahrim labbu laimi wehleht un gohda-dahwanu nodohht, ar fo tee gribbejuschi parahdiht, ka wiani ar meef un dwehfeli labpraht gribboht peederreht pee Dah-nijas, lai gan taggad Prufschî pahr winneem walda. Krohna-prinzis pateifdamees teem fazzijis, ka no wissahm tahm dahwanahm, fo winsch us sawahm kahjahm dabbujis, tam neweena ne-effoht til mihta kâ ta, fo no Schleswigas Dahneem dabbujis. Lai gan taggad effoht gais ar tumfcheem mahkoneem apmahzees, to mehr winsch zerroht, ka nahfchoht laifs, kur titfchoht attal farweenoti wiffi tee, kas gribboht Dahni buht un palitt. Ta dahwana bijuse flaiti isstrahdata galda-rohta no fudraba. Pats fehninsch tohs suhtitohs fungus aizinajis pilli us balli, tohs usteizis un ar teem mihtligi isrunnajees. — Warr gan dohmaht, ka schohs balles preefus Prufschî winneem cerastihs zittâ gramatâ un famâ laifâ pee algas peerehkinahs.

No Italijas. Italijâ, kâ jau agraf effam dsirdejuschi, tee selta laifi sen irr pagahjuschi, kad wiffi fehnina pawalstneefi bij weenâ prahtâ un famu fehninu augsti zeenija un mihleja. Taggad, kâ jau sinnam, tur iszehluschahs daschadas partijas un dauds irr kahdas, kas pehz Mazzina padohma gribb fehnin awaldischanu apgahst un eezelt republiku, un tâ wehl dauds un daschadi kibbelejahs prett waldischanu un walsts liffumeem. Tadeht jau nekahds brihnumâ naw, ka isgahjuse tahda sinna: fehninsch effoht peefuffis un nespehjoht wairs ilgal panest tahs gruhthas, kas winnam il us fohka stahjotees pretti. Tadeht winsch effoht apnehmees, no waldischanas ammata gan pawiffam ne atsazzitees, bet to atstahht un krohna-prinzi Humbertu eezelt par to augstako walsts pahrwaldineefu. Bet tizzeht to tol itt ihsti newarroht tapehz, ka tahda waldischana ne-

faetahs ar Italijas likkumeem. Gan teefa, ka weenâ pilli mahjolti fataifa preetsch krohna = printfscha, kad tas nahtschoht us Florenzi dschwobt un tadeht jau isdaudsinahs, ka fehninsch buhschoht eet us Piemonti, jo tur winnam pawiffam labbaki patihsoht dschwobt. Tas gan jau fen effoht sinnam, ka fehninsch kahdu daku sawu grubtu darbu gribbejis nolift, bet to augstako warru arween pats gribbejis paturreht. — Wehlfas sinnas israhda, ka wiffa schi isdaudsinaschana neeki ween effoht un ka fehninsch nebuht naw dohmajis no waldischanas amata atkaptées.

No Franzijas. Kamehr taggad Napoleons III. Franzuscheem par keiseru, tamehr tee ilgaddôs 15tâ August ar leslu gobdu swehti Napoleona deenu; schi deena irr neween Napoleona wahrda-deena, bet arri ta deena, kad Napoleons I. peedsummis. Schi fahloht: tee tad irr ihstee keisera swehtki. Bet nu scho-gadd' tee swehtki bij jo augsti swehtijami tadeht, ka nu palikka simts gaddi, kad Napoleons I. peedsummis. Tadeht arri taggadejs keisers schoreis schai deenai par gohda-krohni islaidis schehlastibas grahmatu, kas peedohd noseegumus wisseem teem, kas prett waldischanu noseeguschees woi ar aisleegtu grahmatu driffeschanu un pahrdohschanu, woi ar aisleegtahm beedribahm; arri saldatu behgteem teef peedohs. Bet fakka, ka schoreis laudis nemas tik preezigi ne-effoht bijuschî kâ zittôs gaddôs tai deenâ, lai gan tahda schehlastiba pasluddinata un lai gan dauds gohda-sihmes un gohda-kahrtas isdallitas. Pascha Parihse us leelajeem platscheem gan dauds laudis bijuschî kohpâ, bet tee negawillejuschî wis, nedj klee-guschî „Lai dschwob keisers!“ kâ gan zittas reisâs mehdj darriht. Tillai deedelneekem un celu-mustfanteem bijuse preeziga deena, jo teem schoreis wiffa brihwiba bijuse rohka. Semmju laudis dauds fanahkuschî pitsfehtâ, bet pilsfehtneeki todeen' pa pulkeem isgabjuschî us semmehm. — Keisers pats faslimmis un tadeht newarreja wis us Schaloni, karra-wihru lehgeri aisbraukt, kâ gan bij sohlijees un fur to gaidin gaidija. Keisers tadeht us turreni suthija sawu dehlu, wiina weeta karra-wihrus apswiezinahht un teem dahwanas isdallihht. Arri tē mas preeka bijis un saldati krohna = mantineeku itt ar aukstu prahtu fanehmuschî. Lehgeri kahdi 30,000 saldati tikluschî pazelti gohda-kahrtâ, fur teem par gaddu 250 franki pensijas teef mafati un keisers sohlijees pats tohs apmekleht, kad weffels palikschohht.

Wehl no Franzijas raksta, ka tur semmju laudihm effoht dikti bail no karra-deenesta un ka tee tadeht raugohht kaut kahdâ wihse sawu meesu famaitahht, lai netiktu par saldateem peenemti. Effoht alkâl jau tahdi meisteri pee rohfas, kas tahdu famaitaschanu par labbu maksu isdarra. Refenn 4 tahdi refruti gaddijuschees, kam weena ahs akla. Refruschu kommissione trihs no teem pawiffam atlaida no karra-deenesta, bet ar zettortu isnahza sawadi un

tas sawôs wahrôs pats missejahs, tâ, ka wiltiba nahza gaismâ. Bij kahdi blehnu meisteri ar sawadu smebru azzis preetsch tahs reisâs tâ samaitajuschî. Sinnam, ka nu wiffi 4 dabbuja strahpi un tikka saldatu deenestâ eerakstiti. Arri tee blehnu meisteri dabbuja sawu pelnitu sohdu.

No Rihta-Indijos, Asija. No turrenes nahht preezigas sinnas, kas israhda, ka missionaru darbofschanahs pee paganeem naw wis par welti. Rihta-Indeescheem, kâ jau sinnam, wezzu wezzais likkums, ka atrakne teef ar sawa wihra lihki lihds reisâ fadefsinata. Un scho eeraddumu wiini Englandeeschu aisleegschanai par spihti, wehl arween dsenn, lai gan fleppeni. Bet taggad jau notek arri, ka Indeeschi paschi tam wezzam neschehligam eeraddumam atfakka un nupat Bombajâ notizzis, ka weena atrakne naw fahwusehs fewi dedsinahht, bet pehzat ohttreis apprezzejuschehs. Us winnas ohtrahm fahfahm dauds fahteeschi fanahza kohpâ, ar to parahdidami, ka wiini arr to wezzo eeraddumam atmettoht un tee schkirdamees jauno fewu baggati apschkinkoja. Weens pats leelmannis dewis 1000 rupies un zitti arr mettuschî ar pilnu rohku, tâ, ka labj kaptals falizzees. Daudj zitti ta wezza eeradduma eenaidneeki fabeedrojuschees kohpâ un eetahjuschî tahdu kahdi, is kurras puhru doht tahdahm atraknehm, kas par ohttreis apprezzejahs. Wezzu eeraddumu zeenitaji pahr to tâ fahflaituschees, ka fapulzejuschees kohpâ, teem „hesdewigeem jauncem eeraddumeem“ pretti turretees, bet neto nespehj. Wehl zitta sihme, ka wezzeem eeraddumeem gals klahht, irr ta, ka feschî Brahmini, no augstas zilts un kastes, kam zeeti likkumi, kas nekauj ar zitteem zilwekem fadurtees, tee taggad reisojuschî us Ciropu. Weens no teem, dikti mahzihis jaunekliz, jau pehrn bij reisojis un tadeht no sawas kastes jeb gohda-kahrtas tizzis ismests ahra. Taggad winnam bij isdewees wehl 3 zittus sawus tizzibas beedrus us reisofochanu passubbinahht un kahdi 300 wihri no tahs paschas kahrtas winnus pawaddija. Ta nu deesgan flaidra sihme, ka wezzee pinnelli teef faraukstiti.

No Mexikas. Taggad peenahhts, ka tschetri nelaita keisera offizeeri, diwi Franzuschî un diwi Belgeeschî bijuschî tee, kas to fleppenu beedribu zehluschi, kas gribbeja presidentu Suarezu nonahweht. Schee wihri wiffi taggad krahtinâ. Amerikas wehstneekj Nelson nemas naw usnehmees winnus aisstahweht. Tohs dumpineekus, kas Tamaulipas teefa prett waldischanu fazehluschees, waldischanas karra = spehtz uswarrejis. Indianeeschu karschj Sulatanas aprinki eet leelumâ.

Zittas jaunus sinnas.

No Sschilles raksta, ka tur lohpeem uskrittis Sibirijas mehris un effoht no weena pascha gannekta, fur 12 ragga lohpi, 9 eesirguschî un 6 no teem jau krituschî. No waldischanas puffes jau gabdahs, ka lai fehriga neisplehschahs tahlaf.

No Pohju femmes raksta, ka tur iszehlfusehs fawada flimmiba, ko fauz par melno fashki un ar to daudj zilweti mirstohht. Dokteri wiffas sibmes wehrã lisdami, effohht nomannijnschi, ka tas iszetto-tees no tabs Amerikã fataisitas Liebiga gattas-sup-pes, ko Pohki par daudj haudoht. Lailam Amerilaneeschi arri flimmu lohpu gattu tẽ leefohht klãht, pahy Eiropeescheem nebehdadami.

No Warschowas raksta, ka wiinnã neddefã tur bijis leels ugguns-grehts un ugguns til abtri isplettees, ka laudis, kas degdama namma ohtrã tabshã dsihwojuschi, meegã tilka pahrschtegti un til tad atmoh-dahs, kad treppes jau degga un leesmas pa lohgeem fittahs eeshã. Nelaimigee shkrehja no weena lohga pee ohtra un pehzãt sahja lehht pa lohgu ahtrã us eelas. Tãpat isfweeda arri behrnus, fur zitti zilweti appatschã tohs sagaidija. Ar tahdu islehtschãnu 11 zilweti ditti fadaustijuschees. Kad glahbeji fanahja, tad tee treppes peelikta pee treschas tabshas, fur wehl 16 zilweti, wifswairat behrni, bij glahbjami. Bes wiffahm tahm nelaimehm, kas pee glahbjameem notikka, arri glahbeji paschi daudj tilka flahdeti. Tuweju, apfahртеju mahju eedsihwotaji, bihdamees, ka leesmas wehl tahkat ees, bij wiffi fawas mantas isneffuschy us eelas. Un kad wiffas breefmas bij pahrgahjuschas, tad atraddahs, ka no tahm us eelas isnestahm mantahm ir ne wiffu-masaka leetina ne bij nosagta, bet wifs bij tã kã likts. Gohds Warschowneeseem, kam gan daudj leelaka pilshetã neskã muhsu Mihga, — bet kad gan Mihgã ugguns-grehts bijis, fur sagtu naggi arri nebuhtu fawus wella darbus strahdajuschy!

Jounakahs sinuas.

No Liwadias, 8. August. Waffar, 7. Auguã Rumanijas firsts Karlis atbrauzã pee Krimmas deenwidus krahta un apmettahs tãis istobãs, kas Orianda pillẽ preefsh winna eetaisita? Tai paschã deenã augstee Keiseri Liwadijã wiinu fanehma.

— 10. August. Augstais Keisers, Leelfirsts Krohnamantineeks un Leelfirsts Aleksei Aleksandrowitsch apmetleja Rumanijas firstu Karli.

No Odessã, 11. August. Waffar no rihta pulksten 5 Rijewas-Baltas dselsh-zekã weena rinda nostrehja no fleedehm, zaur ko lokomotive un 14 waggoni apgahshs. Trihs zilweti tilka nofsti, 17 grudti un 10 weeglt eewainoti.

No Londones. Ta beedriba, kam peederr tas telegrafis no Englandes us Ameriku, ta gribs attal zittu telegrafu list pahy juhru no Englandes lihds tahdãi Pruhshu ohstai.

No Triestes, 8. August. No Japanas tahda sinna nahkufe, ka tad tabs pilshetãs Holodada un Miato Mikadofa tarra-wihri eeshmuschi, tad daschus Franzijas pawalstneefus fanehmuschy zeet; bet Franzijas tarra-flotte tohs atswabbinaja Japaneeschus draudedama, ka Jeddo pilshetu bomardeereschoht.

No Spanijas. Tur tee Karlijii dumpojahs un walshchanai wajaga tarra-spehtu teem suhtih pretti. Nefenn weenu barru, ko Galindo Socher wardija, tarra-pulks fahawa un wiinu wardons pats arri trittã. Wehl zitti barri daushs apfahrt.

Freileene — femneeje.

(Statt. Nr. 27. Weigumã.)

Treschã rihtã sahla Akulina jaw lohpa lassihht. Lassohht schy likta Aleksim daschas waizafchanas preefshã, par ko wiinnam bij jabrihnahs; turklaht wiinna norakstija weffelu lappu no ta stahsta, ko lassija.

Par neddetas laiku sahla wiinni fawã starpã weens ohtram rakstitees. Postkantoris bij eerikthehts weena wezza ohsola dohbumã. Neese fleppeni isdarrija postiljona ammatu. Us wezzo ohsolu atneffe Aleksis ar rupjeem bohstabeem rakstitas grahmatas un atraddã turpat us rupja silla papibra fawas mihtakahs rakstus. Akulinai, sinnams, pamas bija ja-eemahjãhs labbãli un smalkãli runnahht; wiinnas prahhta spehki arr augtin augã fapraschanã un sinnahchanã.

Pa to starpu ta tilko usfahhta pasihshchanahs Berestowa un Muromska starpã arweeen jo wairat nostiprinajahs un drihs par draudshbu pahrwehrtahs. Muromskis allasch dohmaja, ka pehz wezza Berestowa nahwes wiffa wiinna muishã nahhs wiinna dehla rohkas, ka tad Aleksis peederrehs pee teem wifsbaggataleem muishneeseem tai gubernã un ka tad Aleksis warretu it labbi Lihsi prezzehht. Wezzajhs Berestows arri uo fawas puffes tãpat dohmaja, kaut gan wiasch pee fawa kaimina kahdu neprahthibu jeb, pehz wiinna wahrdeem, Angtu mutkibu eeraudshja; tomehr wiasch nepeemirsa nesad fawa nahburga wehrtibas; Muromskis bija grahfa Pronska, augsti zee-nijama un spehziga wihra, tuwajhs raddineeks; grahshs warreja Aleksim leels palihgs buht. Muromskis, tã wezzajhs Berestows dohmaja, pateiks Deewam, ka fawu meitu warr tahdam brangam bruhhtganam, kahds Aleksis, isprezzehht.

Tã sahla abbi wezzajee, ifweens papreefshu pee fewis, scho leetu pahrdohmahht, kamehr pehdigi weens ar ohtru jaw to pahrunnaja. Wiinni apnehmahs, un apshlijahs, katrs no fawas puffes scho leetu eegrohshht, ka abbi warretu meerã buht.

Muromskim nahjãhs gruhhti fawu Betfi peerunnaht, labbãli ar Aleksi eepasihthees, ko wiinna, kã tehws dohmaja, no tabs pufshdeenas nebija wairat redsejuse. Tehwam listahs, ka wiinni weens ohtram nepatihkotees; jo Aleksis nenahja wairat us Prilatschinu, un Lihse mukka if reises fawã kambãri, kad wezzajhs Berestows atnahja weefotees. Bet Muromskis dohmaja: „Ja Aleksis buhs pee mannis katru deenu, ta Betfi to jaw eemihshs; tas jaw tã arweenu mehds buht. Lais wiffu pahrgrohshã.“

Berestows tã nenoraisejahs ar dohmahm, bet gahja pa taisno zektu. Tai paschã waffarã, kad ar Muromsku bija farunnajees, wiasch eesauza dehlu fawã istabã, eefmehleja pihpi un dehlu apflattidams fazzija us to: „Kas tas, Akoscha, tu jaw ilgu laiku wairã neskã pahy tarra-deenestu nerunna? Wãt tew wairã nepatih husaru mundeerinsch?“

„Ne tehtihht,“ Aleksis pasemmigi atbildeja, „es“

redsu, ka Sums nepatihf manni karra-deenestâ laist; man waijaga Sums paklaufigam buht."

"Labbi, es redsu, ka tu paklaufigs dehls effi; tas manni eepreezina. Es arri tewi tad wairs negribbu peespeest; nelikschu tewi tuhlin ziwil-deenestâ eestabtees, bet gribbu tewi papreelschu apprezzinahf."

"Ar to tad?" Alekſis brihnidamees waizaja.

"Ar Muromſka Lihſi. Bruhte branga. — Wai naw teefa?"

"Lehtihf, es wehl nemas ne-efmu eedohmajees prezzetees."

"Ka tu nedohma, tapeh; es par tewi dohmaju un efmu jaw isdohmajis."

"Kâ Sums tihf. Muromſka Lihſe man nebuht nepatihf."

"Gan peh;ak patih; kôhpâ dſihwodami cemih;to-fatees."

"Es newarru apfohlitees winnu laimigu darriht."

"Tawas behdas winnas laimi ne-istaiſih;ſ. Wai tâ tu gohdâ turri tehwa pawchleſchanu? Par leeku labbi!"

"Kâ Sums tihf. Es negribbu prezzetees un ne-prezzeschohs."

"Tew japrezzejahs, jeh es tewi atstumschu un muischu pahrdohſchu, naudu istehreſchu un tew ne puſſgrafſcha ne-atſlahſchu. Es tew dohdu trihs deenas laiku, ſcho lectu pahrdohmahf. Agraki tu preeſſch mannihm azzihm ne-ceedrohſchinajees nahft, ja tu mannu prahtu negribbi darriht!"

Alekſis ſinnaja, kâ, ja tehwan kaſ galwâ eenah;ja, to tad tam ir ar naglu abrà newarreja isdſihf; Alekſis bij eelſch ta tehwan lih;ſig; un winnu arri tikpat gruh;ti nah;ah;ſ nogreest no ſawahm eedohmahm. Wiaſch nogah;ja ſawâ lambari un ſah;ka dohmahf par tehwa warru un ſpeh;ku, par Muromſka Lihſi un tehwa zeetſirdigu graſſiſchano;ſ, ka winnu par nabbagu pataiſiſchoht, ja neklouſiſchoht, un pehdigi par ſawu Alulina. Pirmo reiſi wiaſch ſtaidri ſajutta, ka wiaſch bes Alulinaſ nemas newarroht dſihwoht. Winnam nah;ja tah;ſ dohmas, ar ſemneezi Alulinu apprezzetees un no paſcha publineem un darba dſihwoht; jo wairak wiaſch par ta dohmaja, jo wairak wiaſch to par labbu padohmu atradda. Rabdu maſu, ih;ſu laiku nebija nekah;das ſatikſchanah;ſ birſe bijuſch;as leetaina laika deht. Wiaſch rakſtija ar rupjeem boh;ſtabeem Alulina; grabmatu, kah;dus wah;dus par to nelaimi, kaſ tam draude, un turklaht iſſajzija, ka wiaſch gribboht ar winnas apprezzetees. Tuhlin wiaſch aiſneſſa grabmatu uſ poſti oh;ſola dohbumâ, noliklah;ſ, ſewi taggad laimigu juſdamees, gulleht.

Dh;trâ deenâ agri no rihta Alekſis neſch;aubig;ſ ſawâ;ſ apnemſchanah;ſ, nojah;ja pee Muromſka, gribbedams ar winnu ih;ſti un ſtaidri iârunnatees. Alekſis zerreja daud;ſ no Muromſka labſirdibas un dohmaja to uſ ſawu puſſi dabbuht. "Wai Muromſka

lung;ſ mah;ja;ſ?" wiaſch waizaja ſawu ſirgu pee Prilutſchinas pil;ſ-treppehm apturredam;ſ.

"Naw wiſ," ſullaini;ſ arbildeja, „zeeni;ſ lung;ſ jaw no rihta iſbrauza."

Wai ta;ſ naw trakti, Alekſis pee ſewi;ſ dohmaja. "Bet wai freileene Lih;ſe naw mah;ja;ſ?" — "Mah;ja;ſ," ſullaini;ſ atteiza. Alekſis noleh;ja no ſirga, atdewa pawaddu ſullaina roh;ka;ſ un eegah;ja nepee-teizees eelſchâ. "Wiſ;ſ buh;ſ beigt;ſ," wiaſch dohmaja ee-ceedam;ſ weeſu-ſambari, „es aprunnah;ſchoh;ſ ar winnu paſchu."

Wiaſch eegah;ja — un palikka uſ weetas ſtahwoht kâ meeſ;ſ. Lih;ſe — ne, ne, winna Alulina, mihta bruh;na Alulina, ne ſemneeze;ſ ſaraſani, bet baltâ;ſ rihta-dreh;b;ſ ſehdeja pee loh;ga un laſſija winna paſcha grabmatu. Winna tâ bija laſſiſchana;ſ nogrimmuſe, ka winna nemas nedſirdeja Alekſi eeh;nah;ſoht.

Alekſis eelkeed;ſah;ſ no preeſa un brihniſchanah;ſ. Lih;ſe pazeh;la galwu, uſſkattija Alekſi, ſah;ka drebbeht un gribbeja muſt proh;jam. Alekſis winnu ſaturreja iſſauſdam;ſ: „Alulina, Alulina!"

Lih;ſe gribbeja no winna roh;ſahm iſrautees ſaz;idama: „Me leſſe' — moâ donk, meſje; me ſeht wu fu?" (Mais laissez — moi donc, Monsieur; mais êtes vous fou? t. i. laiſchat jel manni wakâ, lung;ſ; wai tad Suh;ſ trakti eſſat?)

"Alulina, manna mihta!" Alekſis tiſchulſteja winnai roh;ka;ſ ſtuh;ſtidam;ſ. Wiſ;ſ Schat;ſon wiſſu to redſedama neſinnaja, to dohmahf. Tai azzumirkli atwebrah;ſ durwi;ſ, un Muromſti;ſ eenah;ja.

"Aha! Muromſti;ſ ſajzija, „juh;ſ diwi jaw arri eſſat weenô;ſ prahtô;ſ."

Laſſitaji neſtaunoſee;ſ, ka es ſtah;ſtu garraku negribbedam;ſ ſteept, ne-apraſtu, kaſ peh;ſ tam notiklah;ſ.

Uſwarreſchana tah;ſ pil;ſ Soontagana Wehrnawas aprink;ſ 1216 goddâ.

1216ta gadda eefah;ſumâ tappa iſ Rih;ga;ſ karſch pret paganu Iggau;ſeem weſt;ſ; Wah;zeefſchi, Lih;wi un Latweefſchi uſ ta beedrojah;ſ kôhpâ. Winni gah;ja pah;ſ juh;ſra;ſ leddu un ſaſneed;ſa pirmo Iggau;ſni;ſa daku.

Kamehr tee nu karra-pullu pa wiſſahm ſah;d;ſchahm iſdallija, tee dſinnah;ſ behg;teem Iggau;ſeem pakkat, nonah;weja ſawangotoh;ſ, laupija ſeewas, behrnus un loh;pus un ſapulzejah;ſ pee tah;ſ pil;ſ Soontagana, apleh;gereja toh;ſ tanni eſſoſchus Iggau;ſus un kahwah;ſ dewina;ſ deenas ar teem. Tec uſtaijija kôh;ka ſturme;ſjuntu, kaſ tuwak pee pil;ſ tappa peeſtumt;ſ. Pah;ſ to paſchu Lih;wi un Latweefſchi kah;pa lih;ſ ar teem alminu-ſweedejeem un nonah;weja pil;ſ-treppoſtâ daud;ſ Iggau;ſus ar piheem un buhtahm un atſinna daud;ſ eewainotus no pil;ſ aiſtah;weſchana;ſ atpakkat.

Iggau;ſi leh;ja par trakti duh;ſchigi eelſch lauſch;anah;ſ un zaur to tappa daud;ſi no teem ſweedejeem eewainoti un nonah;weti. Weid;ſoht Iggau;ſi

luhbsa meeru, tadeht ka daudsi bij nonahweti, arri uhdens un ehdama truhkums bij peegahjis.

Bet Wahzeeschi teiza: „Kad Zubs sawus ne-us-tizzibas eerohschus gribbeet nolift un to ihsto meeru, kas irr Kristus, Zubsu pilli gribbeet usnemt, tad mehs Zubs labprabt gribbam taupiht un Zubs muhsu braktu mihlestiba usnemt.“

Kad Jggauini to dsirdeja, tee apfohlija, tuhda kristibu un kristigu mahzibu peenemt. Tapehz tikka 20ta deena tas preesteris Godefridus pee winneem us pilli nosubstihst. Schis tohs swehtija un fazzija: „Wai Zubs gribbeet mahnu-tizzibai atfazziht un tam weenigam kristigu kauschu Deewam tizzeht?“

Un kad wiffi atbildeja: „Mehs to gribbam!“ tad winsch fazzija: „Tad esseet wiffi kristiti eeffsch ta wahrda Deewa ta Tehwa, ta Dehla un ta swehta Garra!“

Kad tas wiss bij notizzis, tikka kem meers wehsehts un pehz tam, kad tee to wezzako dehlus bij Eihlahm dabbuschi, karra-wihri atgreesahs ar wiffu sadabbutu mantu, laupijumu un wangeneekcem us Widsemmi atpakkat un slaweja Deewu, par to paganu atgreeschanu. —ld.

Behteris un Tschaukste.

Tschaukste. Nu Petruschka, labriht', — woi nu temi atkal fagaibiju Ribga? Ka tu isputtetu, woi tad tew nemas nepalikka garsch laifs pa Dubbelteem dsihwojoht? Ka tu tik ilgi warreji pahrtik bes Ribgas un — bes mannis?!

Behteris. Ahre, kas ta par runnu? Man palischohht laifs garsch! Woi dohma, ka tur bes darba aplahrt staigaju, ka tur tee wihri, kas mehds runnaht, ka par lungu laifu waijagoht falki padshwoht, kas labbat fehsh frohga un ranga us kahdu weeglu wihsi kungeem wilkt rubelus no feschas ahra. Ahu, juhrmallä arr irr darba un pelnas deesgan tahdam, kas gribb strahdaht un tadeht es tur daudreis labbat peeteeku ar majaku pelnu, strahdadams prijscha gaisa, ne ka te pilssehta pehz leelakas pelnas grabdams un smirdoschos twaitos flahpdams. Pahri pehdejäs neddekäs biju par waktneeku pee kungeem, kas bailigi no sagteem.

Tschaukste. To jau tizzu, ka mans Petruschka naw eeraddis flinkoht un rohkas klehpi turreht. Bet ka! Woi tad tur juhrmallä arr to saglu tik daudsi ka pee mums?

Behteris. Nu, kur tad ta nelaipe truhst. Ka tur weesi us peldeschanohs sanahht no wiffahm mal-lahm, ta arri schi neganta fehla; zil tur nebus Ribgas sagtu ween. Dashedureis esmu dohmajis, ka laikam tad tahdu blehschu paliktu majak, kad tohs us weetas tuhlin, kad teek peenahkti, pakahrtu karrataras.

Tschaukste. Tu tal labbat pahrsinni, — falki jel, woi tee juhrmallneeki teescham tahdi palaidni irr, ka kungeem no winnu garreem naggeem brihnum

effoht jafargahs, ihpaschi us beigahm, kad gribb probjam aiseet.

Behteris. Tik wiffai tralki nu gan naw, ka melsh; tur tapat irr ka wiffur zittur labbi un flitti laudis weens zaur ohtru; pagrabbi un fehki daschi jau istulschiti gan arri schogadd'. Bet woi tad tee pilssehtneeki, kas tur isnahht pa waffaru fehrst, wiffi irr gohdigi laudis? Ahu brabliht! Te wehl juhrmallneeki warr mahzitees daschus netikkumus. Zil buhdas juhrmallä neapgahsch wianu peedsebruschee jaunkungi, zil pluddinus un alminaus wianu tihleem nenorauj un juhra ne-eesweesch wianu jaunkundsiini un memmes dehlini, kur memminas paschas smeedamahs flattahs un preezajahs pah sawu luttelischu isweizibu, neapdohmadamas, zil sweedru nabbagam sweineekam tas malka, to wiffu sagahdajoht. Daschas spohschas memminas wehl tik akkas, ka sawus defmit un wairak gaddus wezzus dehliaus nemm lihds juhra tais stundas, kad seeweesch ween eet peldeetes; un ja kahda zitta te runna pretti, tad dehlina memmei, — kas pagehr, lai to saw par leelmahti — tahda negohdiga mehle us atbildeschanu, ka daschai rupjai tirdsineezei. Ko tu nu falki par to?

Tschaukste. Ko nu te fazziht! Tu jau mel-lus ne, kahpasi wis. Pilssehtneeku negantiba mums jau naw nekahda jauna leeta — jau redsam un dsirdam iddeen'. Zil daudsi schinnis neddekäs ween te naw notikkuschas blehdibas un warras-darbi, kas to wiffu warr isteikt. Tee diwi meisteri ar sawu schnohrischu wiltschanu atkal daschus semmju laudis peekrahpuschi, teem naudu nohlinderedami un — un ja nupat aishwakkar weena seewa bij pirkuse sweestu, kur, kad uhdni bij nospeeduse, puss ween no ta swarra palikka pahri. Tai pascha deena fuhmannis sabrauzu jehnu us celas un wehl tik rupsch bij, ka leelidamees, lammodams un pahtagu krattidams aishbrauzu probjam. Sehna mahte bij tik lehna, ka negahja wis fuhdscht, — lai gan ta negantneeka wahgu-nummuri skaidri redseja un warreja to teesai usovht.

Behteris. Likkums gan femm jau irr dohts, ka pa eelahm nebus aplam braukt, bet kas par to behda! — taisnibu falkoht — paschi tee likkumu fargi eet ta ar aishseetahm azzihm, — ka to wiffu nelekahs redsoht, woi laikam paschi no teem likkumu pahrfahpejeem bihstahs. Ko palihds likkums us pahpira, kad negahda, ka tas teek peepildihts.

Tschaukste. Taggad ta rahdahs, itt ka patz pilnibas laifs buhtu peenahzis un wiss pasaulé tik tah! tizzis, ka tahlat wairs newarr, prohti ta, ka wiffa raddiba tahda, ka tai wairs us sawu pilnibu naw jagaida, jo taggad wairs nepeesemm behrni, bet jau pilnigi wihri.

Behteris. Ka tu to faproht?

Tschaukste. Nu ta: paskattees ween us eelahm, kad puischeki no rishteem eet us skoblu, tad redseji,

ka wisseem deggoni kuhp, — ko zittureij tif pee lee-
leem, peeauguschcem zilwekem redsejam un ka tee
tahdu brihwibu nehmusch, ka neko wairš nebišstahš
un nerehkina, ka ir pašchā eelas widdū to darra, kas
jabarra ihpašchā kaktā. Ja tu eedrohschinajees us
tahdu ko sazzibt, — tad laid kahjahm wakku, ka ne-
teez guhstihš un par tahdu nepeederrigu aprahschanu
strahpehtš.

Behteris. Teesa, teesa, patš to esmu peedsih-
wojis un wehl dširdejis, ka tahdi wibri maht run-
naht pah brandwihnu un allu, kà zittureij tif wezzi
tehwini darrija. Laifam arri tas nebuhtu brihnumš,
kad tahdeem smurguleem pakautu jau prezetees. Tas
tif wehl trubst.

Tschaukste. Pasfattees wehl to dabbas brih-
numu, kahdu taggad redsam pee feeweefchu galwahn.
Kas jau grihb labbi grejna buht, ta usleef paruhku,
tas isstatahs kà skurstenis jef turbans pee Turkeem.
Gattawas schihdectees! Kurram prahtigam zilwekam
tahda spohfofchanahš neatreebsees.

Behteris. Ta ta labba pelna paruhku taišita-
jeem. Sinnams, kad ilgi kà kehmošees, tad kanep-
pejas un linni paliks dahrgi!

Tschaukste. Pah scho nekreetu mohdi jau dau-
dš errojahš. Bet es dohmaju, ka pee tahm flai-
stahm walkatajahm to itt ahtri warretu atreebinah
us schahdu wihš: wajadsetu kahdas pahri babbinas
ar schahdu stahri isgrejnoht un tahdā pehzpušdeena
tahš suhtihš us Wehrmannā dahrsu, kur papilnam
dahmas faect. Tur lai nu weena tahda babbinā
eetu apkahrt weggus pahrdahwadama un ohtra lai
flauzitu tohs zekinus un turklahst usdseedatu kahdu
johku dšeesminu: par prohwi schahdu:

Al tawu nesajehdšibu, Ka nest buhs schahdu pa-
ruhku, Ar ko tif gekki ehmojahš, Bet gohda kau-
dihm itt nemaš Ne peekriht, nedš arr peeklahjahš, Ka
pinkas teem kà karrajahš Un skurstenš galwā is-
zefkahš ic.

Behteris. Warr buht, ka tas lihdsetu gan.

Grahmatu sinnas.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plateš nupat pa-
litta gattawa un irr dabbutama:

Turra Reifena

papreefch Diktu, tad Ummurgas mahzitaja
dšihwes gahjums.

Matka 10 kap.

**Majais tschaklais rehkinatajs, jeb: Jaukas
rehkinumu-usdohschanas, no galwas un us
tahpeli rehkinamas,** eesahzejeem pagasta-sfohlās
un mahjās par lusti un pamuddināschanu pee rehki-
nāschanas apgabdatas no P. Seewald.

Schi grahmatina pašchā eesahkumā parahda, pehz kahdas
tahrtas behrni jamahza zipparus rakstihš; ar lehtako fah-
soht, ar gruhthako beidsoht. Arri katram zipparam punktes
peeliktas, kas winna wehrtibu israhda. Tas arri kohti

wajadšigs; jo maseem behrneem, kas gan maht zil ne zil
skaitihš un zipparus rakstihš, schee tif ilgi paleel tuffcha
flanna, kamehr winneem cerahda tohs ar punktehm un
stribpinahm dajchadās figures ussihmeht. Bertorā lappu
puffe pee 5 irr rahdihtš, zil dajchadās figures katru zip-
paru ar stribpinahm warr ussihmeht. Zaur usdewumeem
skaidrōš un nosauktōš skaitōš teef wiskpirms pee teem skai-
teem no 1 lihds 10 eemahzitas wiffas tschetras grunts-reh-
kināschanas-wihšes. Tahkat tee skaiti no 10 lihds 100 teef
gruntigi eemahziti skaitihš un rakstihš un no teem daudš
un dajchadi usdewumi wiffas tschetras grunts rehkināschā-
nas-wihšes, ar skaidreem un nosaukteem skaitteem irr falitti.
Behz tam fahfahš leelaku skaitu eemahzischana un usde-
wumi ar leelateem skaitteem, no kurreeem dajchi jaw pama-
sam fataifa us wahru skaitu rehkināschanu. Wallā irr
peelikta tabelle, kas derr preefsch 1 reis 1 prahtigakas ee-
mahzischanahs.

Paschi pirmee usdewumi schūni grahmatinā jaw behru
pamuddina wiffas leetas, kas tam tuwumā, jeb ko tas
fennat redsejis, kà arri sewi paschu ar apdohmu apluhsoht,
un leetu dalkas un sawus lohzeffus skaitihš. Ohš faktoht
tee behrnas mahza dohmaht. So wehtiga schi grahmata
zaur to irr, ka wiffi usdewumi derr tiftlabb pee rehkinā-
schanas galwā, ka arri us tahpeles. Galwā: un us tah-
peles rehkināschana saweenota, irr pehz wiffu flawejamu
rehkināschanas meisteru padohmeem, tas weeniği riktigajš
rehkināschanas mahzibas zefsch! Tad nu Seewald kungs
muhfu sfohlahm tahdu grahmatinu sagahdajis, kahda lihds
schim Latweefchu wallodā wehl trubta. Sfohlmeisteri, kam
daudš behrni jamahza daudš schirrās dalliti, lai dohd ee-
fahzejeem rehkināschanas stundās schi grahmatinu rohkā,
tee masee — kad teem tiffai wiffi usdewumi galwā rehki-
noht pareiši buhs isstaidroii tappusch — gattooohš sawus
usdewumus us tahpeles ar vreeku un mahzisees rakstidami
rehkinahš un rehkinadami rakstihš. Wezakeem, kas saweem
behrneem, pirms tohs sfohlā kuhth, grihb fapraschānu pa-
zillahst un usmannibu mohdiht, schi grahmatina buhs kobti
derrigs paligs.

Grahmata buhs dabbutama par 15 kap. fudr. Selgawā:
pee apgabdataja, Reibera un Lutasa grahmatu bohdeš un
pee Schablowski Kattoku-eelā; Rihgā: Häckera grahmatu-
bohde, Dohmes-gangi, un pee zitteem grahmatu-pahrede-
wejeem. G. F.

„Pascha audsinahš,” johku spehle no Adolfa Alu-
nana. Matka 10 kap. Dabbutama wiffur, kur Lat-
weefchu grahmatas pahrdohd.

Pee Bakmeistera grahmatu bohde, Rihgā irr dabbuta-
jamas:

- Bildes peederrigas pee Missiones lappahm,**
pehrwēs istaištās ic. — Katra bilde ar isstaidro-
schānu. Matka 15 kap. fudr.
- Tschetredesmit bildes ar perschahm,** isdalla-
mas jaunu un wezzu starpā. — Matka 35. kap. f.

Undeles: sinnas.

Rihgā, 15. August. Wails jautš un jiltš.

Linnu - tirgus. Schinnis deenās matkaja par krohna linneem
52 lihds 58 rub. un par dratta no 40 lihds -- rub. par birlawu,
Brabhetas linnu-fehlas — rub. — kap. par muju.

Kaudas tirgus. Wails banla billetes 90½ rub., Wils. usfal-
lamas kihlu-grahmatas 100½ rub., neusfallamas 93 rub., Rihgas
kihlu-grahmatas — rub., Kusjemmes usfallamas kihlu-grahmatas
— rub., 5 procentu usdewu billetes no pirmas leeneschanas 174½
rub., no ohtras leeneschanas 174½ rub. un Rihgas-Dinaburgas die-
su-zekā atzijas 130 rub. un Rihgas-Selgawas bšels-zekā atzijas 102 rub.

Lihds 15. August pee Rihgas atnahlfuchi 1542 fuggi
un 1389 fuggi aischahfuchi.

R. G. a. № 80, laffa ſāho ſluddinaſchānu:
 Rad tas Kurmemes gubernijā un Jaun-ſel-
 gawinnas aprinki buhomas Kurmen-Muhremui-
 ſcha pcederrigs pagasta-lohželis Aleksander Ju-
 lius Weinberg, kas ſchetrus gaddus bes pafes
 par wofanlu blandijes, un pee pagabufchās re-
 kruitu izſelſchānās tam pašam weens nummurs
 debht nodofchānās rekrutis idwilke, un tas pats
 eefchā Aprika f. g. ſawā pagastā nejaufchi atnab-
 zis, lihof nodofchānā par rekruitu ſem uſſaita
 ſtabweja, bet tomehr tanni 5. Juni f. g. no ta
 ſtabwejdama wakinceka iſbehdis, tadest teel
 zaur ſcho no ſchās appalschraſtitas pagastwal-
 diſchānās wiſſas pilſebtu-, muiſchu- un pagastu-
 poltzejas mihligt lubgtas, pehz ta Weinberg,
 kurra noſihmeſchāna ſchē tablak ſtabw, taujabt,
 un ja tas pats kur liſtobs redheht, tuhlin ar ar-
 rektu pehz liſtumeem miunetai pagast-waldischānai
 debht nodofchānās rekrutis jeb tablakas iſdarri-
 ſchānās, reſſelleht.

Uleſjamas ſhmes: tas Weinbergs wezs 24 gad-
 dus, leels 2 arſchines gandrihs 4 werſā,
 matti ittin gaischi, peere gludda, usazis
 gaischās, azis pellafas, naw bahrpās, deg-
 gans ſpiggarrans, mitte appalgarrana jeb
 tā waijadigi ar ſohu, gibmis ſkaidris
 un no waiga weffels, runna latwiſki, wah-
 ziſki, kreewiſti un pohlſti, cet wahzu mohdē
 gehrbes. 1

Kurmenes pagastwaldischānā, 12. Juli 1863.
 Pagasta wezz: R. Wehmann.
 Raſtu weddejs: J. Drenmann.

R. G. a. № 92, laffa ſāho ſluddinaſchānu:
 Rad tas Walmeeras kreisi, Keepupes baſnizās
 draudſē, appalsch Eenes muiſchās dſibwodams
 gruntineeks Kahl Strauch parradu debht konlurji
 kreitis un tapehz wiina mantibas us oljona
 pahroobtas tilkufchās, tad teel zaur ſcho wiſſi
 wiina parradu praſſitaji un parradu dewejt us-
 aijinati, ar ſawābm ſainſnam peeteiſchānām
 triju mehneſchu laika, tas irr lihof 5to Oktober
 f. g. usdohites; wehlati wais ne weens netaps
 peenemts, bet pehz liſtuma darrihts.

Eenes muiſchās pagasta-teeſa, 5. August 1869.
 Preeſchf: A. Behrſin.
 Raſtu wedd: B. Skujin.

No zensures atwehlehts. Mihgā, 15. August 1869.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Sluddinaſchānas.

Jauni laudis, kas Mihgās ſloblas
 apmekle, teel usnemti eſchānā un tobr-
 telli Jaun-eelā, Raſlawas-Ahr-Mihgā № 19, pee
 1 madam Grewe.

Pahrdohdama ſemme.

Bleſkawas gubernijā, Ditrowas kreisē, tuwur
 pee Behterburgas dſeſā-jella ſtanziņas ſohogowo,
 diwi puſſmuiſchās, Niſolajewo un Sweedini, ar
 labbeem laukeem, plawābm, meſchu un inventa-
 rijumu (kā ſirgi, gohwis un wiſſas ſaimnezibas
 lectas), warr tuhlin tilt pahrdobtas, par 15 rub.
 deſſetina. Wiſſa grunte irr 1400 deſſetinu leela
 un us wiina warr pee zaurtekoſchās uppes dſir-
 namas bubweht. No naudas puſſe jaenamfa pee
 kontrakta ſaiſchānās, obrā nomalkajama eefchā
 35 gadoem. Plaſchānos ſinnas warr dabubht
 Witeſkās gubernijā, Neſheſnes kreisē, Willonu
 muiſchā, pee dſimifunga

W. Janowſkij.

**Ahrſemmes mehflus,
 no labbakas ſortes**

pahrdohd lehti

**Mau un beedri,
 Sinderu-eelā № 2.**

No polizejas atwehlehts. Driſtehts un dabujams pee biſchu- un grahmatu-erikletaja Ernſt Plates, Mihgā, pee Behtera-baſnizās № 1.

Petrolejumu-lampas,

tikkai ar teem pehz jaunatāhs un labbakāhs mohdes kaiſteem bediſkeem is tabh flawenas fabrikas
 no C. S. Stobwasser un beedr., un probri: galbu-, ſeenas-, karrajamāhs- un rohtas-lampās pehz
 wiſſuſaunatajeem un jaunakeem mudduteem,

zilinderns, ſchirmes, appalās glahſes (Kugul), tulpes, dakti, zilindern birſtes,
 ſchlehtes un lampas ſkurſtenus

dabbuja peefuhitus un peedahwa par glufchi lehtakeem zennahm

**C. A. Tiedemann,
 Rungu-eelā № 6.**

Petrolejumu-lampas

peedahwa leelā pulkā un par ittin lehtu zennu 5
E. Höſlinger,
 Jaun-eelā, tai jaunā lampu-bohdē,
 pee Dohmes baſnizās.

Ligroang-lampas

no C. S. Stobwasser un beedr. peedahwa 3
C. A. Tiedemann.

Glufchi jaunās, pahrlabbotas

Ligroang-lampas

(arri par Schandorin- jeb ſchwam-
 mu-lampahm noſauktas)

peedahwa leelā pulkā un par to zennu no 40 kap.
 lihof 1 1/2 rubl. gabala 5
E. Höſlinger,
 Jaun-eelā, tai jaunā lampu-bohdē,
 pee Dohmes baſnizās.

Ed. Zietemann un beedr.

pakk-kambatis un pehrwju bohde,
 Behterburgas Ahr-Mihgā, Raſtu-eelā № 15.
 Seepu-ſables (Soda) un klohelaktus preeſch
 ſeepu-wabrifchānās pahrdohd ar pamabziſchānu,
 tā jawadra, par wiſſlehtako zennu.

Walto mahlu

preeſch pohdneekem

un ſmalſki maltu krihtu

muzzās pahrdohd

**Wilh. Wetterich,
 pee Behtera baſnizās.**

Ameriſaneſchu, Engliſchu un
 Belgeſchu wahga-ſmebru muzzās
 no wiſſada leeluma, tā kā ari
 kaſitēhs; ſabbaku-ſmebru, kas uhdeni zauri ne-
 laiſch; labbako Engliſchu glanz-wiſſi (patent-
 wiſſi); Pinnu ſemmes un draſtas ſpiſchlas un
 ſeepes no wiſſahm ſertehm pahrdohd ar to apgal-
 wofchānu, ta preze labba.

**F. Frommhold,
 Raſtu-eelā № 10.**

Teel lehti pahrdohhts weens 700 puhru-
 weetas leels ſemmes gabals, kas irr 15
 werſtes tabh no tās gubern. piſſf. Witeſk un
 no dſeſu-jella un 8 werſtes no Daugawas; ſhinni
 gabbala irr 120 puhru-weetas aramas-ſemmes
 un 80 puhru-weetas plawu; pahreja ſemme ar
 lappes-kohtkem un eglehm apaugufe. — wiſſa
 ſemme no labbakāhs ſortes. Klachafāhs ſinnas
 pahri to warr dabubht pee Mahjas weefa driſke-
 taja C. Plates. Mihgā, pee Behtera baſnizās. 2

Krimmuldes pagastā 2 werſtes no „Graschu
 krogga“ irr ta Witeſkufas mahja pahrdohdama;
 ta irr leela 38 dahlterns, kur 25 puhri rudju
 ſehjums; dahlers malka 120 rub. f. Pireji lai
 peeteizāhs turpat pee gruntineeka P. Wiegandt. 1

Dſeſu-bohdē no

S. Martinsohn,

Pehterb. Ahr-Mihgā Raſtu-eelā Nr. 16.

Darru ſinnamu buhweifteem, rentineekem
 un kallejem, tā taggad eſmu ſanehāis tabh no
 daudſem uſteiktas Sweedru-ſemmes jaunās moh-
 des maſchihnu-naglas, itt miſktas un ſibltas no
 wiſſada garuma; turklah: to iſhteno Sweedru
 dſeſi, kurra itt miſkta un us wiſſadu wihſi iſ-
 ſtrahdajama, baltaš un puſebaltaš lohgu-glahſes
 pehz wiſſada mehra leeluma, lohgu- un durru-
 enges, atſheggas un zittas pee mahjas buſſchānas
 waijadigās prezes. 1

Tahs palikamās Sweedru

ſemkohlpibas - maſchihnes:

arkli weenjuhga no 5 1/2 rubl. eefakohht.
 " diwojuhga " 9 " " "
 puzzu- jeb wehja-maſchihnes " no 35 r. eefakohht.,
 ſulkama maſchihne ar ſirgu ſpehku
 no 150 rubl. eefakohht.

ekſela maſchihne no 30 rubl. eefakohht.
 pahrdohd ſawā magahbne

**A. Siebert un beedr.,
 leelā Behtera-eelā № 1, blakkam
 birſchu namman.**

Pehtemes, petrolejumu un barribu
 preeſch maſeem neſpehzigcem behrnem
 no dakteru beedribas par labbu atſihtā,
 peedahwa

Alfred Buſch (Hach)

apteeku- un pehrwju-prezzu bohde
 netahht no rahtuſchā.

Priſchi Kurmemes rudju-milti irr dabbujami
 us Rankas dandja pee milder-meſtera 2
W. Borchert.

Piſtones, kornettes, raggi (Althorn, Tenor-
 horn), tuhbas un flarnettes ar zilindern un pumpu
 klappehm no pirmāhs ſortes irr dabbujami pee
A. Hoffrichter, Behterpatā, Aleksander-eelā, daktera
 Beck namnā. Pamabziſchānu dohd par welti. 2

Weena maſa

m u i ſ c h a

Worrowas aprinki, 56 werſes no Tehterpatas un
 23 werſes no Worrowas, teel lehti pahrdohhta. —
 Skaidrakas ſinnas zaur grahmatu woi zaur wahr-
 deem warr dabubht Worrowā pee rewifora

Fr. Guſtawſohn.

Mahju lihof ar ehtbegi un leelu
 gab balu kartuppela ſemmes warr
 ais Daugawas appalsch rohtas piſkt
 un pahri to tahs tuwalas ſinnas
 dabubht Ernſt Plates f. driſku-nam-
 mā pee Behtera baſnizās.

Basnizas saglis

ieb

Zeels nemeers newarr to cewainotu sirdi dseedinacht.

(Statt. Nr. 32. Beigums.)

Zaur leelu andeli, ar ahdu eepirfchanu un pahrbosfchanu, Walters ihia laikā palikka wihrs us ka wiffi azzis pagreesa, jo neweens newarreja saprast nedf isdohmaht, ka tas, kas papreekschu tik nabbags buhdams, nu tik dauds naudas dabbujis, ka us reiff par 600 rubleem warreja ahbas nopirft. Bitti dohmaja, ka winsch buhschoht fur naudu usrazzis, zitti atfal, ka ar welnu stahwoht leelā draudfiba, laikam tas winnam peeskappejoht. — Turpretti zitti rahtsfungi gudraki buhdami dohmaja, kas siun, woi winsch nebuhs tas basnizas saglis?

Tas gaddijahs, ka kahdu deenu wiffieem pilsehtas birgereem waijadseja rahts-nanumā sapulzinates, ka teesa kahdu augstaku pawehleschanu warretu sinnamu darriht. Starp scho leelu pulku birgeru atraddahs arri Walters, kas gaušchi nemeerigs israhbijahs. Kad pawehleschana bij preekschā lassita, tad katris warreja us mahju cet, bet Walteram zaur teefas fullaini tikka peesazihits, lai palechoht atpaktat un druffu pagaidoht. Preeksch teefas sauktis, jo bahrgi pahrfklaufinahts, gan nu Walters papreekschu eefahka leegtees, ka no basnizas apfagschanas neka nesinnohht, bet wolti. Kas wainigs, tas bailiga. Tā arri bij ar Walteri, winsch pats sawds wahrdos sewi sawaldjinaja un no winna gihmja jaw skaidri warreja redschit un nomanniht, ka winsch pats tas wainigais irr, par ko winsch pats arri beidschoht sewi isteiza. — Walters nu tikka dselsu-kehdes flehgtis, zeetumā mests un stipri apfargahits. Zeetumā buhdams, winsch skaidri nopratka, ka nu ar winna dsihwibu buhs drihs pagalam. Tā sohda-deena nahja turwal un winna breefmas, kā arri dsihwibas mihlestiba winnam arweenu wairaf wairojahs. Tapehz winsch dohmaja us behgfschanu.

Kahdā waffarā zaur zeetuma-waktneeku Walters pastelleja dauds puddeles ar wihtu un brandwihtu, lai wehl weenreis preeksch sawas nahwes warretu brangi fadsertees. Walters lihds ar waktneekem to waffaru it preezigi pawaddija, tā ka zeetuma-fargi, beidschoht jo brangi fadschruschees un apreibuschi, bes atmannaas eemigga zeetā meegā. Walters, kas us kahdu stundu jau fen gaididams gaidija, nu ar kahdu wezzu naglu atmuhseja sawas kehdes atflehgu un lohga restes atplehdams, islibda no zeetuma ahra, fur nu netabtu kahdā dsikka, netibra grahwi paslehpahs un palikka wiffu deenu lihds nahkamam waktlaram. Dhtra rihā, kad gaisma aufa, tuhdat zeetuma-waktneeks tohri swannidams to sinnu dewa, ka zeetumneeks isbehdsis. Nu tikka tāpat jachtneeki, kā arri kahjneki us wiffahm mallahm isfubtiti, behgli fakert; bet wis bij par wolti. Gan melleja fehur un tur, bet usect newarreja it nekur. Walters, kas wiffu deenu un nakti baddu un aufstumu grahwi

gulleedams bij zeetis un wairs ilgati newarredams isturreht, wehlā waffarā gabja turpat pilsehtina pee kahdas pasifstamas atraitnes un gaušchi luhdsa, winnu usnemt un kahdu deenu paslehyt, kamehr ta mellefchana beidsahs. Gan nu ta atraitne to negribbeja darriht no sohdisas bihdamees, tad tomehr beidschoht us Waltera luhgfschanu un usmahfchanahs darrija, to paslehydama us behniacem seenā, tam chst un dsert dohdama. Nahkamā nakti, Walters, atraitnei sifsnigi patekdamees par to schelastibu, ko winnam parahbijuse, „ar Deemu“ fazzidams dewahs atfal us behgfschanu. Drihs winsch, pahr rohbeschu pahri tizzis, sawai seewai kahdu masumu naudas atpaktat fubtijis, peenehma sweschu uswahrdu un stalts wihrs no auguma buhdams, winsch gabja keisera-deenestā, fur zaur sawu drohschu weiklumu un usman-nibu drihs augstakā gohda kahrtā pazehlahs.

Tā nu schi leeta bij beigta; no Waltera neweens neka wairs nesinnaja. 10 gaddi jaw bij pagahjufchi, winna seewa bij mirrusi un pabehrni apprezzejufchees. Tē kahdā deenā jahja pa pilsehtas celu swesch baltā menteli, ar atleektu farkanu krahu keiseristis offizeers no sawa fullaina pawaddihts taifni us rahtusi, fur jau rahtsfungi bij sapulzejufchees. Tē peejahjis, no sirga nokahpis jemmē un no sawa fullaina pawaddihts lihds paschahm rahts-istabas-durwim, offizeers zaur teefas-fullaini pee rahts-teefas peeteizahs, us ko nu pats rahts wezzakais presidents lihds ar ohtru teefas-fungu offizeeram pretti nahkdami to jautaja, kahda winna waijadfiba effoht. „Manna leeta buhs drihs beigta,“ offizeers, atbildeja, „es arri esmu newaktigs un tadeht negribbu juhs ilgi uslaweht. Pakaujat man, ka jums ko jautaju.“ Nu offizeers, teefas-galda gallā nostahjees, tā eefahka runnabt: „Zeenigi teefas-fungi, woi juhs neatminnates no kahda pasifstama Waltera ko dsirdejufchi?“ „Al ja! Tas, kas preeksch 10 gaddeem atpaktat muhsu basnizu uslawdams 1,000 dahlderus issagga?“

„Rittigi!“

„Winsch tahs sahdsibas deht tikka zeeti fanemts, zeetumā celifts, no ka pehdigi bij isbehdsis.“

„Tas pats.“

„Buhtu mehš to blehdi toreis nokehrrufchi, tad winsch jaw fen pee kahka farratohs.“

„Nemas neleedsohs, ka to pilnigi nopelnijis. Es pats esmu tas Walters, kas toreis no leela truhfuma un badda speests no juhsu basnizas 1,000 dahlderus issaggu. Mans augstajs lungs un keisers, furra deenestā es taggad par offizeeri esmu, man par tik laimigu irr darrijs, ka es jums sawus parradus ar wiffahm intresschm un prazentehm warru aismahfahbt.“ Winsch sawa sawu fullaini eefschā, kas wairaf selta-gabbalus us galda lihds tuhdat igahja.

„Schē, fanemmat to naudu,“ runnaja Walters tahktat, „es gan labbi sinnu, ka zaur to, man mans zeels grehks netiks peedohits, ko esmu padarrijis un

tas leels nemeers netifs rembehts, kas mannu eefchligu zilweku ar ne-iffakamahm bailes-breesmahm mohza un manna firds apsinnaſchana man weenumehr pahrmett, tad tomehr es ſawu gohbu wairak negribbu apfmehreht ar ſahdsibas grehkeem, bet Deems irr mans leezineeks, ka gribbu labbotees un pa taiſnu zekku ſtaigabt. Sawu galwu zaur bendi liſt nozirſt un tã ſawu dſihwibu paſaudeht, to es teefſcham eſmu pelnijis, bet ta nebuhtu nekahda ſtrahpe, bet tillai mannas dſihwibas paihſinaſchana. Es luhdsu: taujat man wehl dſihwoht, lai ar manni irr tãpat, tã ar Kainu. Nemelejat un neklaufinajat pehz mannu taggadeju wahrdu un dſihwes-weetu, jo tas jums buhtu par welti, un jums arri neisdohtohs to atrast.

Remmat ſcho naudu un peepildat padarritu trubtum. Dſihwojat weffeli!"

Ar ſcheem wahrdeem wiſſſch azzu-mirkli ſchſihrahs no teefas-galda un teem ſapulzejuſſchem teefas-lungeem, kas tã apſtulboti aplahrt galda fehdeja un ſchſiſtu tillai kahdu ſapni redſoht, ja nebuhtu tee ſelta naudas-gabbali uſ galda palikluſchi. Kad nu ſcho naudu wakkã taiſija, tad eefſch ta ruſta, kuru Walters pehdigi uſ galda liſta, atradda 200 rubtus ar to uſrakſtu: „Preeſſch Marrijas tuwateem raddeem.“ —

Gan nu no rahts-teefas tillai pehz ſcha keiſerifka offizeera pa wiſſſchem trakteereem un mahju-weetahm mellehts, bet par welti. Tee tillai to atbildi dabbuja dſirdeht, ka ſweſchajs offizeers ar ſawu ſullaini pilneem lehſſchem jahdams zaur pilſſehtu aiſjahjis prohjam. No ſcha laika par Walteri wairs neka nedſirdeja.

Drebb', grehz'neeks, drebb', kur aiſbehgji? Tu wiſſur Deerwu uſeefi. A. S. g.

Prezefſchonas lohſe.

J. A.

Lauliba lotterija. Tas irr wezſ ſakams wahrds; bet iſſklaidroſchana, tã wiſſſch ne-ilgi atpakkat iſſklaidrohts, irr gluſchi jauna, un es derru ar tuhſtoſchu pret weenu, ka muhſu mihtã Wiſſſemã tahda wehl neweenam naw galwã raffuſees. Schahda warr til kahda leefas ſlimma Englandeefſcha, wai niſkota Jenkiſa*) pakauſi tiſt iſſperreta. Tas tã arr irr biſis; Nu-Jorkã ſchis ſtahſts notizis un irr patees; jo wiſſſch tur nahza teefai preeſſchã. Warrenajs, kam wiſſſch notizis, bija pateefi weens Jenki, wahrda Schel Sibebr.

Scheks fehdeja ſawã iſtabã un dohmaja; dohmaht bija preeſſch winna weens darbs, ar to wiſſſch retti publejahs. Schodeen' bija ihpaſch cemeflis, kadeht wiſſſch ar dohmahm nopublejahs. Winnaam nebija wairs tabakas, un pazeitigee Iſraekta behrni leedsahs winna malku par klaufigu kalpu pataiſiht. Schela malkã neatraddahs nekas wairak nekã tufſchums, un Scheks ne-eeraudſija nemas tufſchuma,

*) War Jenkiſchem ſauz Seemel-Amerikas brihſmalſtu eefſihwo-tajus, kas tur dſiumuſchi.

tãpat tã dabbas mahte; Schelam jaw naudas malkã tufſchums nepatikka, bet wehl maſak wehderã un tabakas malkã.

Winnaam eprettihm winna draugs Samuels Braun fehdeja; ſchis tãpat ar dohmahm publejahs, un ſchis arri nepihpeja, abbas rohkas biſſſchu ſeſchã eebahſees un kahjas par krehſla lehni pahrlizis; gan warrehs lehni nopraſt par kahdu leetu arri ſchis dohmaja. Kahdas deſmit minutas winni abbi fehdeja kluffu zeefdami; tad Sibebrs lehza augſchã, apſweeda krehſlu, ſkrehja trihs reiſes iſtabã ſchurp un turp, ſchahwahs ar weenu warrenu lehzeenu uſ galda un ſauza tã apſehts:

„Iſdohmaju! Iſdohmaju“

Samuels Braun bij Jenki ar aukſtahm affinim; wiſſſch nelikkahs par ſchahdu nekahrtibu ne ſimohht un bahja ſawas rohkas wehl dſikkati kullës.

„Iſdohmaju! To es tew ſakku!“ Sibebrs gawilleja, „es iſdohmaju, Samuel, es atraddu!“

„Tad neſſi til pee ſawa tehwbrahka, tad redſeſt, to tu par to dabbuſi!“

Sibebrs palikka uſ pehdahm weenteeſigs, noſtahjahs lejni ſawa drauga preeſſchã un runnaja ar ſwaiditu balſi: „Merunna no tahdahm leetahm! Jo tas irr preeſſch tahdeem wiſſreem ar kahdu ſapraſchana un baggatibu, tã es, apmehdidami!“

„Rabbadſinſch traks,“ Brauns atbildeja, „truhkums tew par trakku padarrijis.“

„Truhkums irr iſgudroſchana mahte; es ko iſgudroju, kas mannã malkã wiſſmaſak 400 tuhſt. rubt. eebehrs. Spalwu un tinti ſchurp! Tã, klaufi, Samuel, mannu iſdohmu un taiſees gattaws, uſ Nu-Jorkas awiſes redakzijas kantohri eet!“

„Tu gan gribbi rakſtu ſaraſtiht, tã walbineekeem nauda jataupa, un kur winni wiſſlehtati warr naudu dabbuht, kad truhſti?“

„Ne, bet weenu iſſluddinaſchana! — Dſirdi: Jauns zilweks ar patihſlamu ahrpuſſi, kreetni iſſklohts, ar labbu galwu un ar dſeefmineeku dabbu apdahwahs, kas dauds reiſojis un gauſchi peemiſligs un kam 400 tuhſt. rubuti mantibas, gribb ſewi iſloſſetees! —“

„Ko!“ brihnidamees Samuels iſſauzahs, „gribb ſewi iſloſſetees?“

„Iſloſſetees, mans draugs, tur tew gan galwa jakaffa? —“

„ — gribb ſewi iſloſſetees. Iſloſſeſchana buhs pirmã Juni. Lohſes malka 50 rubutus gabbalã. Nu-Jorkas awiſes redakzijas kantohri lohſes pirkamas, tur arri iſloſſeſchana tiſs iſdarrita.“

„Tã, mihtajs Samuel! Ko tu gan dohma par kahdu padohmu?“ Scheks Sibebr preezigi praſſija.

„Ja tew iſdohdahs, ta tu ſauſumã. Bet wai tu warreſi 8,000 lohſes iſpahrdohht?“

„Warreſchu! Apdohma to wezzu meitu, jaunu atraitnu, tehwu un mahſchu neſkaitu, kas ar wiſſſchem deſmit piſſſteem pehz tahdas baggatibas twarſtihs,

ja us jaunahm, wihra kahrigahm meitahm nemaf neskattamees."

"Kad tewi kahda 70 gaddus wezza raggana, wai kahds fuffeklis winnetu, to tad?"

"Kaug', Samuel, arr us to es esmu dohmajis. Es ismaksafschu wiannai naudu, warrbuht zettortu dattu no wiffa, un es esmu wakkigs; jo tahdas til pehz naudas ween karst."

Schi isdohma bija gluschi jauna un tà kà apbuhra abbus; abbi dewahs us redakzijas kantohri. Pats redaktehrs avbrihnoja tahdu isfluddinaschanu, un palaidamees, ka labbi isdohfees, schis apnehmahs fluddinaschanu us parahdu drikkeht; winsch lifka bes ta wehl ihpafschâ lappâ fluddinaschanu drikkeht. Tublin drikkeja arri 8,000 lohses. Ohtrâ rihtâ bija jaw arri wiffâs zittâs Nu-Yorkas awifes fluddinaschana ar leeleem melneem bohftabeem lassama.

Tik to Bärnoms*) fluddinaschanu bija ceraudfijis un lassijis, winsch tublin sfrehja apteeki un praffija par 25 kap. silskahbumu. Winsch fazzija, wiannam lihds nahwei jaerrojotees, ka winsch scho neeffoht isgurojis, ar silskahbumu winsch garrahs mohkas pahhsinaschoht. Winsch tal apdohmajahs un pirkta 500 lohses teildams: „Jo es scho wihru warru attal par 100 tufft. rubuteem wairakfohlitajem pahrhoht, kad es wiannu winneju.

Us to gan Schef Sibebr nebija dohmajis, un tahs dohmas, ka winsch wairakfohlitajem warretu tilt pahrhohts, padarrija wiannam ehdeenu un dschreenu ruhktu. Schahda islohsefchana tikka kà leels brihnumâ usskattihst, un lohses bija pret pirzeju pulku, kà uhdens lahse pret juhru. Schekam bailes arri auga. 45 wezzas meitas fabeedrojahs, wiannu par lohpu ihpafschumu eemantohht, un pirkta 120 lohses. Wifswairaf wiannam drebbuti par kauleem pahrsfrehja, kad winsch eedohmajahs, ka feschas Negerenes wiffu sawu eefrahjumu isdewa, lai warretu trihs lohses pirkft. Starp zittahm pirzejahm atnahza sfohpala feemifschka wiffâ Nu-Yorkas pilsehtâ redakzijas kantohri. Schi bija wezzene no 65 gaddeem; tatschu kahrinaschanai, kahdu 400 tuhft. rubuti mohdinaja, wianna newarreja pretti atturretees. Kantohri wianna iswilla 50 rubutus no wezzas sekkas ahra un pagehreja weenu lohfi.

„Dohdat mannim 6,565. nummuru,“ wianna praffija ar tschihkstedamu balji, „tee irr mannu gaddu zippari.“

Sibebram, kas tai brihdi kantohri bija, pahrsfrehja aulfts kà ledbus par mugguru, kad winsch scho vuhki apskattija. Wiannai bija gihmi wai tuhftofsch krumpas, mutte neweena sohba, azzis farkanas kà affinis, us azzis luplas, us wirsluhpu farkanas uhfas, pirkfti garri un ischuwifchi, ka til kauli un ahda ween bija

*) Bärnöm (Barnum) bija kahds Amerikaneets, kas schahdus tahdus neetus ar awifschm leelifti isflaweja un sem tahdâ wihfê jawr teem leelas baggatibas fakrahjahs.

redjami; pateefi wianna breefsmigaka isffattijahs, nekâ Bärnoma 4,000 gaddus wezs Egipteefchu lihktis. — Tas tal bija bes dschwibas, bet schi lohses pirzeja wehl dschwiba. Sibehrs gan drohfschinajahs, ka, ja wiannu tahda raggana winneschoht, winsch warreschoht no wiannas atpirktees.

Jaw peezas neddekas preeksch pirma Juni wiffas lohses bes weenas bija ispirktas. 399,950 rubuti gaidija kantohri us laimigu winnetaju.

Tad eefchahwahs Sibebram peepeschi prahâ: „Nemm pats pehdigo lohfi, warrbuht tu pats sewi winnesees!“ Bet kà winsch jaw maku gribbeja iswillt, jauna meita ar nosarkufschem waiqem un kaunigahm azzihm eenahza kantohri un praffija bailigi, wai wehl kahda lohse pahri paliktuse. Jaunee redaktehra palibgi pasmechjahs, mirkschkinaja weens ohtram ar azzihm un rahdija us lohfi, kas Sibebram preekschâ stahweja; turklahht weens teiza: „Ta irr ta pehdiga, un nupat tas lungs wiannu nopirka.“

Sibehrs, kam maks wehl bija rohkas, manniya, ka jauna meitu us wiannu pagreesahs un wiannu tik weenupafschu azzumirkli usskattija. Weenzpats azzumirkli, bet tas bija deesgan ilgs bijis, ka dimu dwehsetu likteni warreja us muhscha laiku saweenohht. Meita bija warbuht astonpadsmit gaddus wezza un bija tik smalka un stalta, kà engelîs. Dsel-tanee matti, balta peere, besgalligi dsikkahs kà wafaras debbes, mirdledamas azzis, smalkajs deggunâ, baltee sohbi un farkanahs lupinas eewangoja Sibehra firbi. Meita jaw gribbeja prohjam eet, bet Sibehrs fazzija steigschus us wiannas: Freilene, ja jums patihft, es jums labprahht scho lohfi peedahwaju!“

Wianna pateiza nosarkodama un fazzija: „Es nesinnu, wai schee lungi buhs ar mannu sohlfichanu meerâ; — man irr tik 40 rubuti, bet tschetrapd'smit deenu starpâ es gribbu tohs zittus desmit nomakfahht.“

Pec schem wahrdeem wianna skattijahs luhgdami gan us Sibebru, gan us redaktehra palihgu. Sibehrs tublin atbildeja jo laipnigi: „Freilene, schis lungs gan newarrehs juhfu sohlfichanu peenemt; bet man tas buhtu leels preeks, ja es jums truhfdamo naudu us tschetrapd'smit deenahm aisdohtu. Israkstat man par to sihmi!“

Breela un pateizibas pilna wianna rakstija nolau-nejusees sihmi un parakstijahs: „Mariane Held'n. Allejas-celâ Nr. 73, 3. tahschâ.

Kad wianna gribbeja prohjam steigtees Sibehrs sucebfa wiannai sawu rohku; wianna lifka sawu rohku wianna rohka ar tahdu behrnifschku bezwainibu, ka winsch til to wiannas rohku gribbeja wakkâ laist; wehl weenreis eeskattijahs winsch sillâs azzinâs, un wianna steidsahs prohjam.

(Us preekschu wehl.)

Australanas Tatori.

Australanas Tatori dschwwo wehl lihds scho deenu pehz jaw no wezzeem laikeem eerasas wihses, kà ta

leelaka dalka Afrija's tautu. Liffumi atwehl katram wihran tſchetras feewas nemt, bet bes ſchahm wehl leelas feewas turreht irr pret winnu eerafchahm, un ſchah leetä iſſchirrah's Tataru daudiſſeewiba no Perſeefſchu daudiſſeewibas. Iſweenai no tahm tſchetrahm feewahm waijaga mahjas buhſchanu us to labbako wiſſi apkohpt, kad winnai kahrta; katra nekahrtiba, lai tiſſchi wai netiſſchi notiffuſe, tohp bahrgi ſtrahpeta.

Wihrs ehd katra reiſi tiſ ar tabs feewas kophä, kurrai kahrta; zittas ehd, weena no ohtras atſchir- ta, wai weenas paſchas, wai ar ſaweem behrneem, kad tee irr. Baggatajeem Tatarcem naw Aſtrakanä nekahdi leeli diſhwolki ar daudi iſtabahm, kà Kaſaſanas Tatarcem. Aſtrakanä irr 11 moſchejas jeb Tataru baſnizas, diwas muhra un dewinas kofka. Baſnizas naw no metalla it neka redſams, un wee- nigajs greſnumſ, ka tur irr atkauts grihdas deffus iſſlaht. Seewiſſchahm irr pawiffam aiſleegts mo- ſchejas nahkt. Bes moſchejahm atrohdaſ tur arri taggad 17 ſkoblas preeſch Tatarcem (1845 gaddä bija tiſ aſtonas); arri weena meiteau ſkobla irr Aſtra- kanas Tatarcem, kur daſchas feewas bes kahdas maſſas laſſiſchanä un rakſiſchanä mahja.

S. A.

Atmaſſa.

Franzuſis Woltehr (Voltaire) bija mahzihts wihrs un perſchu taiſitajs, bet turklaht mehdihtajs, kas wiſſas zilweziabas augtas un ſwehtas mantas apſmeħja un neewaja.

Un kad winnu tomehr tahsreiſejs Bruhſchu keh- niſch Frikis labpraht eerauſſija, tad wiſſch nee- zinaja un apſmeħja ſawä augſtprahtiba un gekkiba zit- tus iſhti gohdajamus wihrus; taſſchu preeſch winna auga arri krumōs riſſte, kà preeſch wiſſeem rup- jeem tehwinem.

Kahdu deenu bija pee kehniina galda Potsdamas pilli leels meelaſts; ſinnams, Franzuſis ſehdeja arri pee kehniina galda. Weens jauneklis no leellungu diſimmuma is Pommeru ſemmes atduhrabs, weenu btoħdu neſdams, ar ſawu elkonu pret Woltehra leelo paruhku, tã ka baltee milki, ar ko toreis' paruhkas mehdsä eekaiſtiht, kà kahds padebbeis Franzuſi ap- klahja. Daſchi weeſi ſkanni eefmeħjahs, bet Wol- tehrs errojahs un kehſijahs pakluſſu.

Kehniſch palikka uſmannigs un praſſija no oht- ras puſſes galda: „Kas tad tur irr?“ Woltehrs at- bildeja affi iſſohbodams; „Majeſtete, es taggad biju Pommeru meſcha putnu naggōs.“

Kehniinam nepatikka nemaj tahda nepeeklahjiga at- bilde. Jauneklam ſilla ſirds, kad wiſſch ſewi un ſawas tehwiſſchſas eediſhwotajus tã diſirdeja nonee- zinajam. Wiſſch dohmaja ſewi: „Bagaid, wezzajs paruhſanajs, gan es par to gahdaſchu, ka tu Pom- meru meſcha putnu naggus wiſſä muhſchä neaiſmirſi.“

Tas drihſat gaddijahs, nekä jauneklis bija doh- majis, ka wiſſch tahdu rupjibu warreja atmaſſaht.

Kehniſch reiſoja ne-ilgi peħz ta us Weſtfahtu ſemmi, us kurren winnu Woltehrs un jauneklis pawaddija. Weenä ſtanziä kur winneem bija ilgaki jagaida, pa- wehleja Pommeru jauneklis apfahr ſtabwoſcheem ſem- neekem, lai winni drihſ ſchkippeles, ſpriggutus, run- gas un ſeenu daſſchas eegahdajotees un lai ſtabjo- tees ap teem wahgeem, kas no pakatas brauzoht; tur effoht kehniina wezzajs mehrtakkis eelſchä; ſcho ſweħru winni warroht nerroht, tirbiht, baſtiht un rauſtiht, zil patihſ, bet lai Deewa Kunga peħz win- nam nekaujoht iſbeħgt.

Prohtams, Weſtfahtu ſemneeki nelikkahs to ſew diwreiſ' fazzihſ. Kad kehniſch ar jaunekli bija aiſ- braukſchi, atbrauza Woltehrs. Semneeki apſtabja winna wahgus un tiſ ko Franzuſcha nejauko giħmi eerauſſija, wiſſi ſauza: „Nang, nang, tas irr keh- niina ehms! ſkatt', kahds wiſſch!“ un turreja ſprig- gulus, daſſchas, ringas winnam pretti, rauſtija, tir- dija, gruhſtija un nerroja eekahſtito mehrtakki. Wol- tehrs nu bija ſils no duſmahm.

Bet jo duſmigaks ſchis palikka, jo drohſchaki un nekauſigaki rahdijahs ſemneeki. Woltehrs lamma- jahs, lahdejahs franziſki, ſemneeki wahziſki, un daſſch no meerigakeem dohmaja pee ſewis, kà taſ tahds ſweħrs warr zilwekam tiſ warreni lihdiſigs iſrahditees?

Sweedrōs maſgatu un puſſmirruſchu no bailehm, erraſtibahm un duſmahm Wolteħru kahds kehniina ſullainis iſpeſtija no ſemneekem.

Kad Woltehrs kehniinam Pommeru jaunekli par wainigo apſuhdſeja, kehniſch winnu waijaja: „Kahdu atlihdiſinſchanu wiſſch tad grihb?“ Woltehrs ſaz- zija niſni: „Regantajs Pommerſ warr eet pee w...!“

„Rabbi, tas lai noteek!“ kehniſch atbildeja un fazzija tad us apſuhdſeto jaunekli, kas lihdiſas ſtabweja:

„Wiſſch irr par leitnantu pee melnajeem huſareem eezelts!“

S. A.

Stahſtiſch.

Diwi wiħri bij tirgü leelu wepri nopirkuſchi, pah- wedd mahjas un barro to, kad tas jaw kahdu laiku barrohts, tad weens ſakka: „Es griħbu riħtä to wepri kaut.“ Oħtrs ſakka: „Wehl wiſſch naw dees- gan nobarrohts.“ Pirmajs: „Es ilgaki newarru taupiht, man waijaga us ſawa deħla kruſtibahm galkas; es ſawu puſſi griħbu riħtä kaut; tu ſawu puſſi wehl warri barroht, ja griħbi.“

N. B.

Atbilledams redaktehrs A. Leitan.

No Benſures atwehſeħts.

Rihgä, 15. Auguſt 1869.